

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos ūkio ministro
2015 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 4-25

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS
3 PRIORITETO „SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO
KONKURENCINGUMO SKATINIMAS“
PRIEMONĖS NR. 03.3.1-LVPA-K-803 „REGIO INVEST LT+“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-803 „Regio Invest LT+“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-803 „Regio Invest LT+“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) (toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas);

2.4. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – *de minimis* reglamentas);

2.5. Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 986 „[Dėl Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo](#)“.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių

fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Aukštesnės kompetencijos darbuotojas** – darbuotojas, atitinkantis kvalifikaciją specialistų, priskirtinų ne žemesnei kaip Specialistų profesijų grupei pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių LPK 2012, patvirtintą 2013 m. kovo 6 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-171 „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo“.

4.2. **Darbuotojas** – vykdamas investicijų projektą tiesiogiai sukurtoje darbo vietoje dirbantis asmuo.

4.3. **Darbuotojų mobilumo skatinimas** – įmonės darbuotojų, dirbančių su įdiegtomis technologijomis, vežimas iš namų į darbą ir iš darbo į namus.

4.4. **Darbuotojo mokymas** – tai mokymas, tiesiogiai ir iš esmės susijęs su esamomis ar būsimomis darbuotojo pareigomis pagalbą gaunančioje įmonėje ir suteikiantis įgūdžių, kurie negali arba gali būti tik nedideliu mastu perkeltami į kitas įmones arba kitas darbo sritis.

4.5. **Darbo našumas** – vieno darbuotojo per vieną dirbtą valandą sukurta pridėtinė vertė.

4.6. **Darbu pradžia** – su investicija susijusių statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, žiūrint, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pavyzdžiui, leidimų gavimas ir galimybių studijų vykdymas, darbų pradžia nelaikomi.

4.7. **Darbo užmokesčio išlaidos** – visa suma, kurią faktiškai sumoka pagalbos gavėjas atitinkamų darbo vietų atžvilgiu, šią sumą sudaro bendrasis darbo užmokestis iki mokesčių per nustatytą laikotarpį ir privalomosios įmokos, pavyzdžiui, socialinio draudimo įmokos, vaiko priežiūros ir tėvų priežiūros išlaidos.

4.8. **Grynasis darbuotojų skaičiaus padidėjimas** – grynasis darbuotojų skaičiaus padidėjimas atitinkamoje įmonėje, palyginti su vidutiniu darbuotojų skaičiumi per konkretų laikotarpį. Bet kurios per tą laikotarpį prarastos darbo vietos turi būti atimtos ir į visą darbo laiką, ne visą darbo laiką ir sezoninį darbą dirbančių asmenų skaičių turi būti atsižvelgiama pagal jų metinių darbo vienetų dalis.

4.9. **Inovacija** – sąvoka apibrėžta Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 m. programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „[Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo](#)“.

4.10. **Investicija** – pradinė investicija į materialųjį ir nematerialųjį turtą, susijusi su įmonės kūrimu, esamos įmonės pajėgumų didinimu, įmonės produkcijos įvairinimu, kai įmonė ima gaminti produktus, arba esamos įmonės bendro gamybos proceso esminiu pakeitimu. Investicija turi atitikti Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio 13 punkto nuostatas.

4.11. **Investicijų projektas** – projektas, skirtas investicijoms į materialųjį ir nematerialųjį turtą, susijusioms su naujos įmonės kūrimu, esamos įmonės pajėgumų didinimu, įmonės produkcijos įvairinimu, kai įmonė ima gaminti produktus, arba esamos įmonės bendro gamybos proceso esminiu pakeitimu, kuris apima tiek projekto tinkamas finansuoti išlaidas, tiek netinkamas išlaidas, jeigu tokių yra.

4.12. **Įgyvendinant investicijų projektą tiesiogiai sukurtos darbo vietos** – dėl investicinio projekto padidėjęs grynasis atitinkamos įmonės darbuotojų skaičius, palyginti su vidutiniu darbuotojų skaičiumi per ankstesnius 12 mėnesių (t. y. iš per tą laikotarpį sukurtų darbo vietų skaičiaus atimamos visos prarastos darbo vietos). Ilgalaike darbo vieta turi būti sukurta per trejus metus nuo investicijų projekto pradžios ir užimta per vienerius metus nuo darbų pabaigos. Kiekviena investuojant sukurta darbo vieta atitinkamoje vietovėje išlaikoma ne trumpiau kaip trejus metus nuo pirmosios priėmimo į darbo vietą dienos. Darbo vieta užimama sudarant neterminuotas darbo sutartis. Darbo vieta užskaitoma, kai dirbama ne trumpiau kaip visą darbo dieną, t. y. 8

(aštuonias) darbo valandas, arba 40 (keturiasdešimt) valandų per savaitę. Jei dirbama mažiau kaip visą darbo dieną, darbo vietų skaičius atitinkamai mažinamas. Tiesiogiai sukurtos darbo vietos darbo užmokestis bus finansuojamas iki projekto finansavimo pabaigos.

4.13. Labai maža įmonė – sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

4.14. **Materialusis turtas** – su žeme, pastatais, įranga, mašinomis ir įrenginiais susijęs turtas.

4.15. Maža įmonė – sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

4.16. **Moderniosios technologijos** – šalies arba įmonės mastu naujos technologijos, įranga ar įrenginiai, prisidedantys prie įmonės produktyvumo augimo.

4.17. **Nematerialusis turtas** – turtas, kuris nėra fizinis ar finansinis, kaip antai patento teisės, licencijos, praktinė patirtis arba kitas intelektinis turtas.

4.18. **Pagalbos intensyvumas** – bendras pagalbos dydis prieš mokesčių ar kitokios rinkliavos atskaitymą, išreikštas tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi, tai atitinka projekto finansuojamosios dalies sąvoką pagal Projektų taisyklių 6.22. papunktį.

4.19. **Pagalbos suteikimo data** – data, kai pagalbos gavėjui pagal taikomą nacionalinį teisinį režimą suteikiama juridinė teisė gauti pagalbą.

4.20. **Pridėtinė vertė** – įvertinama kaip išlaidų personalui, nusidėvėjimo ir tipinės veiklos pelno suma.

4.21. **Sunkumų patirianti įmonė** – sąvoka apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 18 punkte.

4.22. **Vidiniai inžineriniai tinklai** – statinio statybos sklype ir pačiame statinyje nutiesti vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, dujų ir kiti vamzdiniai, ventiliacijos sistemos, elektros ir nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) linijos su jų maitinimo šaltiniais ir įrenginiais, kurie yra tiesiogiai susiję su naujų gamybos technologinių linijų įdiegimo ar esamų modernizavimo projekto įgyvendinimu ir kurie pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus gali būti pareiškėjo nuosavybė.

4.23. Vidutinė įmonė – sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 28 962 002 Eur (dvidešimt aštuonių milijonų devynių šimtų šešiasdešimt dviejų tūkstančių dviejų eurų) Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo) lėšų. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę šiame punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

9. Priemonės tikslas – paskatinti mažų, labai mažų ir vidutinių įmonių (toliau – MVL, įmonė) investicijas į inovatyvios gamybos ir (ar) inovatyvių paslaugų verslo pradžią ir plėtrą ir taip sudaryti sąlygas augti įmonių darbo našumui, sparčiau vystytis Lietuvos regionams ir jiems ekonomiškai augti.

10. Pagal Aprašą remiama veikla – modernių technologijų diegimas, pritaikant esamus ir kuriant naujus gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumus naujiems ir esamiems produktams gaminti ir paslaugoms teikti. Finansavimu bus skatinamos įmonių investicijos į naujų gamybos technologinių linijų įsigijimą ir įdiegimą, esamų gamybos technologinių linijų modernizavimą, įmonės vidinių inžinerinių tinklų, kurių reikia naujoms gamybos technologinėms linijoms diegti ar esamoms modernizuoti, įrengimą, modernių ir efektyvių technologijų diegimą paslaugų sektoriuose, taip pat bus siekiama užtikrinti šių gamybos ir paslaugų teikimo pajėgumų veikimą. Informacija

apie atitiktą veiklą detalizuojama paraiškoje ir ekonomiškai pagrįstame verslo plane pagal interneto svetainėse http://www.ukmin.lt/web/lt/es_parama/2014_2020/kvietimai ir <http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/verslo-plano-finansavimui-gauti-pagal-lietuvos-2014-2020-m-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-lietuvos-respublikos-ukio-ministerijos-administruojamas-priemones-turinio-reikalavimu-aprasas> paskelbtą rekomenduojamą formą ir verslo plano finansinėje dalyje pagal interneto svetainėje <http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/verslo-plano-finansavimui-gauti-pagal-lietuvos-2014-2020-m-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-lietuvos-respublikos-ukio-ministerijos-administruojamas-priemones-turinio-reikalavimu-apraso-finansine-dalis> paskelbtą rekomenduojamą formą arba kitoje, negu rekomenduojama, formoje pateiktame verslo plane ir verslo plano finansinėje dalyje, kuriuose pateikta visa rekomenduojamoje formoje nurodyta informacija (toliau – verslo planas).

11. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2015 metų I ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra MVI, partneriai negalimi.

13. Pareiškėjais (projekto vykdytojais) gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėjais (projekto vykdytojais) negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

14. Finansavimas gali būti skiriamas pareiškėjams visose srityse, išskyrus 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (OL 2013 L 347, p. 289), 3 straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus, *de minimis* reglamento 1 straipsnyje išvardytus atvejus ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 2–5 dalyse ir 13 straipsnyje nustatytus apribojimus. Pagal Aprašą finansavimas nėra teikiamas pareiškėjui, jei jis yra priskiriamas sunkumų patiriančios įmonės kategorijai.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

15. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių III skyriaus dešimtajame skirsnyje nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

16. Projektas turi atitikti specialiuosius projektų atrankos kriterijus (vertinimo aspektai nurodyti Aprašo 1 priede):

16.1. projektas atitinka Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 986 „[Dėl Investicijų skatinimo ir pramonės plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo](#)“;

16.2. projektai turi būti įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje, išskyrus Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybes.

17. Projektas turi atitikti prioritetinius projektų atrankos kriterijus, nurodytus Aprašo 2 priede. Už atitiktą šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai. Maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede. Pagal Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 40. Jeigu projektai surenka vienodą balų skaičių, tuomet projektai išdėstomi Projektų taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

18. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

19. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos.

20. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau negu 4 mėnesiams Projektų taisyklių nustatyta tvarka.

21. Projektu turi būti siekiama išvardytų stebėsenos rodiklių, iš kurių keturi, nurodyti Aprašo 21.1, 21.2, 21.3 ir 21.4 papunkčiuose, yra privalomi ir kurių skaičiavimo aprašai patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašų patvirtinimo“ ir Priemonių įgyvendinimo plane ir paskelbti interneto svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/stebesenos-rodikliu-skaiciavimo-aprasai>:

21.1. produkto stebėsenos rodiklis „Subsidijas gaunančių įmonių skaičius“, kodas P.B. 202;

21.2. produkto stebėsenos rodiklis „Privačios investicijos, atitinkančios viešąją paramą įmonėms (subsidijos)“, kodas P.B. 206;

21.3. produkto stebėsenos rodiklis „Investicijas gavusiose įmonėse naujai sukurtos ilgalaikės darbo vietos“, kodas P.N. 804;

21.4. rezultato stebėsenos rodiklis „Investicijas gavusios įmonės darbo našumo padidėjimas“, kodas R.N. 804;

21.5. rezultato rodiklis „Investicijas gavusios įmonės pajamų padidėjimas“, kodas R.N. 805.

22. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai, kurių neįvykdžius paraiška gali būti atmesta neprašant papildomų dokumentų:

22.1. daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamąjį turtą, kuris bus tiesiogiai naudojamas įgyvendinant projektą, iki paraiškos pateikimo turi būti įregistruotos Nekilnojamojo turto registre. Pareiškėjo daiktines teises į turtą Nekilnojamojo turto registre patikrina įgyvendinančioji institucija. Pareiškėjas turi būti sudaręs turto valdymo sutartį arba turto valdymo sutarties protokolą ir pasirengęs turto valdymo sutarties projektą. Daiktinės teisės į nekilnojamąjį turtą turi galioti ne trumpiau kaip trejus metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos. Turto, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, naudojimo paskirtis turi atitikti pagal projektą įgyvendinamą veiklą. Turto valdymo sutartis turi būti sudaryta ne trumpiau kaip trejiems metams nuo projekto įgyvendinimo pabaigos ir įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre arba turto valdymo sutarties projekte turi būti numatyta, kad sutartis turi būti sudaryta ne trumpiau kaip trejiems metams nuo projekto įgyvendinimo pabaigos ir įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

22.2. pareiškėjas iki paraiškos pateikimo pagal interneto svetainėse http://www.ukmin.lt/web/lt/es_parama/2014_2020/kvietimai ir <http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/verslo-plano-finansavimui-gauti-pagal-lietuvas-2014-2020-m-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-lietuvas-respublikos-ukio-ministerijos-administruojamas-priemones-turinio-reikalavimu-aprasas> paskelbtą rekomenduojamą formą turi būti parengęs ekonomiškai pagrįstą verslo planą, kuriame pateikta informacija pagrindžia projekto reikalingumą ir investicijų poreikį, ir verslo plano finansinę dalį pagal interneto svetainėje <http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/verslo-plano-finansavimui-gauti-pagal-lietuvas-2014-2020-m-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-lietuvas-respublikos-ukio-ministerijos-administruojamas-priemones-turinio-reikalavimu-apraso-finansine-dalis> paskelbtą rekomenduojamą formą. Pateikus verslo planą ir verslo plano finansinę dalį kita negu rekomenduojama forma, juose turi būti pateikta visa rekomenduojamoje formoje nurodyta informacija;

22.3. numatant projekte naują statybą, rekonstrukciją ar kapitalinį remontą, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs statinio statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto techninį projektą, parengtą teisės aktų nustatyta tvarka;

22.4. jei teisės aktų nustatyta tvarka privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos sprendimą ar atrankos išvadą (kopiją), kai poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma, – išvadą, kad projektui netaikomas reikalavimas dėl poveikio aplinkai vertinimo (kai poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma).

23. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

24. Projektas turi prisidėti prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo. Projektas rengiamas ir įgyvendinamas vadovaujantis Nacionaline darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, susijusiais su aplinkosaugos reikalavimais, neigiamo poveikio aplinkai mažinimu ir žmonių gerove.

25. Pagal Aprašą finansavimas, teikiamas Aprašo 38.1 papunktyje nurodytoms išlaidoms, yra regioninė investicinė pagalba, kuri teikiama pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnį. Aprašas nustato regioninės investicinės pagalbos teikimo sąlygas, kurios atitinka Bendrojo bendrosios išimties reglamento nuostatas ir yra suderinamos su vidaus rinka. Pagal Aprašą teikiama skatinamąjį poveikį turinti pagalba atitinka Bendrojo bendrosios išimties reglamento 6 straipsnio 2 dalies nuostatas. Šios išlaidos yra tinkamos tik tuo atveju, jei yra būtinos projektui įgyvendinti ir yra susijusios su modernių technologijų diegimu.

26. Pagal Aprašą finansavimas Aprašo 38.2 papunktyje nurodytoms išlaidoms yra *de minimis* pagalba. Aprašas nustato *de minimis* pagalbos teikimo sąlygas, kurios atitinka *de minimis* reglamento nuostatas ir yra suderinamos su bendrąja rinka. Šios išlaidos yra tinkamos tik tuo atveju, jei yra būtinos projektui įgyvendinti ir yra susijusios su modernių technologijų diegimu.

27. Projekto veikla turi būti pradėta įgyvendinti ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos. Jei projektas apima pastatų ir kitų statinių statybą, rekonstrukciją ar kapitalinį remontą, tuomet projekto veiklos turi būti pradėtos įgyvendinti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo projekto sutarties pasirašymo dienos. Projektas gali būti pradėtas įgyvendinti ne anksčiau nei po paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, tačiau projekto išlaidos nuo paraiškos registravimo iki finansavimo projektui skyrimo yra patiriamos pareiškėjo rizika. Jeigu projektas, kuriam prašoma finansavimo, pradėdamas įgyvendinti iki paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.

28. Projektas ir projekto veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus ES struktūrinių fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) apmokėtos daugiau nei vieną kartą.

29. Pagal Aprašą finansavimas nėra teikiamas investicijoms, nurodytoms Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 49 punkto b papunktyje.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

30. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

31. Tinkamos finansuoti išlaidos, nurodytos Aprašo 38.1 papunktyje, apskaičiuojamos trim būdais, nurodytais Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio 4 dalies b punkte:

- 31.1. pagal investicines išlaidas, susijusias su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu, arba
- 31.2. pagal numatytas darbo užmokesčio išlaidas, susidariusias dėl su investicija susijusių sukurtų darbo vietų, apskaičiuotas per dvejus metus, arba
- 31.3. išlaidų derinys, nurodytas Aprašo 31.1 ir 31.2 papunkčiuose, neviršijant Aprašo 31.1 arba 31.2 papunkčiuose nurodytų išlaidų sumos, atsižvelgiant į tai, kuri yra didesnė.
32. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma:
- 32.1. jeigu projektas skirtas tik moderniai įrangai ir (ar) įrenginiams, ir (ar) technologijoms įsigyti ir diegti, – 900 000,00 Eur (devyni šimtai tūkstančių eurų);
- 32.2. jeigu projektas skirtas tiek žemės nuomai, statybai, rekonstravimui ar kapitaliniam remontui, tiek moderniai įrangai ir (ar) įrenginiams, ir (ar) technologijoms įsigyti, – 2 100 000 Eur (du milijonai šimtas tūkstančių eurų).
33. Didžiausias pagalbos intensyvumas neviršija:
- 33.1. 45 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, jeigu pareiškėjas yra labai maža ir maža įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 55 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;
- 33.2. 35 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, jeigu pareiškėjas yra vidutinė įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau negu 65 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.
34. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.
35. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.
36. Pareiškėjas arba iš nuosavų išteklių, arba iš išorės gautų lėšų, teikiamų be jokios viešosios paramos, turi teikti finansinį įnašą, kurį sudaro bent 25 procentai tinkamų finansuoti išlaidų.
37. Projektai, kuriuose yra nenumatyta modernios įrangos ir (ar) įrenginių, ir (ar) technologijų įsigijimo ir diegimo, finansuojami nebus.
38. Pagal Aprašą tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:
- 38.1. pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnį tinkamos finansuoti išlaidos:
- 38.1.1. pirmoji išlaidų kategorija „Žemė“, pagal kurią tinkamos finansuoti išlaidos – žemės nuomos išlaidos. Žemės nuoma turi trukti ne trumpiau kaip trejus metus nuo numatomos investicinio projekto pabaigos datos. Žemės nuomos išlaidos bus finansuojamos tik iki projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos;
- 38.1.2. antroji išlaidų kategorija „Nekilnojamasis turtas“ – pastatų nuoma. Pastatų nuoma turi trukti ne trumpiau kaip trejus metus nuo numatomos investicinio projekto pabaigos datos;
- 38.1.3. trečioji išlaidų kategorija „Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai“ – naujo pastato statybos arba esamo pastato rekonstravimo, kapitalinio remonto, vidinių inžinerinių tinklų, kurių reikia naujoms gamybos technologinėms linijoms diegti ar esamoms modernizuoti, įrengimo darbų išlaidos;
- 38.1.4. ketvirtoji išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kt. turtas“ – tiesioginėms projekto veikloms vykdyti reikalingos moderniosios technologijos ir kt. turtas: baldų, kompiuterinės technikos, reikalingos standartinės programinės rinkoje esančios įrangos įsigijimas, įskaitant jos programavimą ir (ar) konfigūravimą įmonės poreikiams, finansinės išperkamosios nuomos (lizingo) išlaidos. Finansinės išperkamosios nuomos (lizingo) laikotarpis negali būti ilgesnis už projekto įgyvendinimo trukmę, tai yra finansinės išperkamosios nuomos (lizingo) būdu įsigytas materialusis turtas iki projekto įgyvendinimo pabaigos turi tapti projekto vykdytojo nuosavybe;
- 38.1.5. penktoji išlaidų kategorija „Projekto vykdymas“ – kitos projekto veikloms įvykdyti būtinos išlaidos – aukštesnės kompetencijos darbuotojų, dirbsiančių su įdiegtomis moderniosiomis technologijomis, darbo užmokesčio išlaidos, susidariusios dėl su investicija susijusių sukurtų darbo vietų, apskaičiuotos per dvejus metus. Šiame papunktyje nurodytos išlaidos bus finansuojamos tik iki projekto finansavimo pabaigos ir gali sudaryti ne

daugiau negu 35 procentus nuo investicijų, skirtų moderniosioms technologijoms įsigyti ir diegti, ir turi tenkinti šias sąlygas:

38.1.5.1. dėl investicinio projekto padidėja grynasis atitinkamos įmonės darbuotojų skaičius, palyginti su vidutiniu darbuotojų skaičiumi per ankstesnius 12 mėnesių, tai reiškia, kad iš darbo vietų, sukurtų per tą laikotarpį, skaičiaus atimamos visos prarastos darbo vietos;

38.1.5.2. kiekviena darbo vieta užimama per vienus metus nuo darbų pabaigos;

38.1.5.3. kiekviena investuojant sukurta darbo vieta atitinkamoje vietovėje išlaikoma ne trumpiau kaip trejus metus nuo pirmosios priėmimo į darbo vietą dienos.

38.2. Tinkamos finansuoti išlaidos pagal *de minimis* reglamento nuostatas:

38.2.1. ketvirtoji išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kt. turtas“ – aukštesnės kompetencijos darbuotojų mokymas dirbti su naujai įdiegtomis moderniosiomis technologijomis (kryžminis finansavimas);

38.2.2. ketvirtoji išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kt. turtas“ – projekto veikloms vykdyti reikalingų transporto priemonių nuomos išlaidos, susijusios su aukštesnės kompetencijos darbuotojų, dirbsiančių su moderniosiomis technologijomis, vežimu į darbą ir iš darbo) (kryžminis finansavimas).

39. bendra išlaidų, nurodytų Aprašo 38.2.1 ir 38.2.2 papunkčiuose, suma gali sudaryti ne daugiau kaip 10 procentų projekto tinkamų finansuoti išlaidų.

40. Jei pagalba suteikiama gamybos procesui iš esmės pakeisti ar esamos įmonės veiklai įvairinti, tinkamos finansuoti išlaidos turi tenkinti Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio 7 dalies nuostatas. Informacija apie tai, ar pagalbos prašoma įmonės gamybos procesui iš esmės pakeisti, ar esamos įmonės veiklai įvairinti, detalizuojama verslo plane.

41. Nematerialusis turtas, naudojamas projekto investicinėms išlaidoms apskaičiuoti, turi atitikti Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio 8 dalies nuostatas.

42. Projekto išlaidoms, be Projektų taisyklių VI skyriuje išdėstytų reikalavimų, taip pat taikomos Bendrojo bendrosios išimties ir *de minimis* reglamentų nuostatos.

43. Projekto biudžetas sudaromas, vadovaujantis Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

44. Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti projekto išlaidomis laikomos išlaidos:

44.1. nustatytos Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt ketvirtajame skirsnyje;

44.2. neišvardytos Aprašo 38 punkte.

45. Pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma išimtis, gali būti sumuojama su:

45.1. bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

45.2. bet kokia kita valstybės pagalba, susijusi su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma pagal šį reglamentą taikoma tai pagalbai.

46. Valstybės pagalba, kuriai pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma išimtis, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei susumavus būtų viršytas nustatytas pagalbos intensyvumas, nustatytas regioninės pagalbos žemėlapyje, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 571 „Dėl Lietuvos Respublikos 2014–2020 metų regioninės pagalbos žemėlapiu“, kaip nustatyta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 8 straipsnio 5 dalyje. *De minimis* pagalba nesumuojama su valstybės pagalba, skiriama toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms, jeigu dėl tokio pagalbos sumavimo būtų viršytas bendrosios išimties reglamente arba Europos Komisijos priimtame sprendime nustatytas didžiausias atitinkamas pagalbos intensyvumas arba kiekvienu atveju atskirai nustatyta pagalbos suma, kaip nustatyta *de minimis* reglamento 5 straipsnyje.

47. Vadovaujantis *de minimis* reglamento 3 straipsnio nuostatomis, bendra *de minimis* pagalbos, suteiktos vienai įmonei, suma turi neviršyti 200 000,00 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį. Bendra *de minimis* pagalbos, suteiktos vienai įmonei, vykdančiai krovinių vežimo keliais veiklą samdos pagrindais arba už atlygį, per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį suma turi neviršyti 100 000,00 Eur (šimto tūkstančių eurų).

48. Įgyvendinančioji institucija vertinimo metu patikrina pareiškėjo teisę gauti bendrą vienai įmonei suteikiamą *de minimis* pagalbą. Įgyvendinančioji institucija turi patikrinti visas su pareiškėju susijusias įmones, nurodytas pateiktoje Vienos įmonės deklaracijoje pagal Ministerijos parengtą ir interneto svetainėse <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/vienos-imonės-deklaracijos-pagal-komisijos-reglamenta-es-nr-1407-2013> ir http://www.ukmin.lt/web/lt/es_parama/2014_2020/kvietimai paskelbtą rekomenduojamą formą, taip pat Suteiktos valstybės pagalbos registre, įsteigtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos registro įsteigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“, patikrinti, ar teikiama pagalba neviršys leidžiamo *de minimis* pagalbos dydžio, kaip nustatyta *de minimis* reglamento 3 straipsnyje. Ūkio ministru priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija registruoja suteiktos *de minimis* pagalbos sumą Suteiktos valstybės pagalbos registre ir taip įsitikina, kad dėl suteikiamos pagalbos nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba.

49. Projekto vykdytojui nepasiekus išsipareigotų pasiekti stebėsenos ir fizinių veiklos įgyvendinimo rodiklių reikšmių, taikomos Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimt antrojo skirsnio nuostatos.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

50. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 3 priede ir skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

51. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir Projektų taisyklių 13 punkte nustatyta tvarka teikia ją įgyvendinančiajai institucijai raštu, kartu pateikdamas ir elektroninę laikmeną.

52. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

52.1. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumo finansuoti Europos Sąjungos fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis klausimyną, skelbiamą interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt;

52.2. Jei turtas pareiškėjui priklauso ne nuosavybės teise, turi būti pateikta šio turto valdymo sutarties kopija arba turto valdymo ketinimo protokolas kartu su turto valdymo sutarties projektu (turi būti pateikti teisę (arba dėl ketinimo įgyti teisę) į tiesiogiai su projektu susijusį nekilnojamąjį turtą (disponavimą, valdymą, naudojimą) patvirtinančių dokumentų nuorašai. Turto valdymo sutartis turi būti sudaryta ne trumpiau kaip trejiems metams nuo projekto įgyvendinimo pabaigos ir įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre arba turto valdymo sutarties projekte turi būti numatyta, kad sutartis turi būti sudaryta ne trumpiau kaip trejiems metams nuo projekto įgyvendinimo pabaigos ir įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

52.3. pagal interneto svetainėse http://www.ukmin.lt/web/lt/es_parama/2014_2020/kvietimai ir [http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/verslo-plano-finansavimui-gauti-pagal-lietuvas-2014-2020-m-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-lietuvas-respublikos-ukio-ministerijos-](http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/verslo-plano-finansavimui-gauti-pagal-lietuvas-2014-2020-m-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-lietuvas-respublikos-ukio-ministerijos-administruojamas-priemones-turinio-reikalavimu-aprasas) paskelbtą rekomenduojamą formą užpildytą ekonomiškai pagrįstą verslo planą, kuriame pateikta informacija pagrindžia projekto reikalingumą ir investicijų poreikį, ir verslo plano finansinę dalį pagal interneto svetainėje <http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/verslo-plano-finansavimui-gauti-pagal-lietuvas-2014-2020-m-europos-sajungos-fondu-investiciju-veiksmu-programos-lietuvas-respublikos-ukio-ministerijos->

[administruojamas-priemones-turinio-reikalavimu-apraso-finansine-dalis](#) paskelbtą rekomenduojamą formą. Pateikus verslo planą ir verslo plano finansinę dalį kita, negu rekomenduojama, forma, juose turi būti pateikta visa rekomenduojamoje formoje nurodyta informacija;

52.4. numatant projekte naują statybą, rekonstrukciją ar kapitalinį remontą, statinio statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto techninį projektą (kartu pateikdamas ir elektroninę laikmeną), parengtą teisės aktų nustatyta tvarka;

52.5. jei teisės aktų nustatyta tvarka privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, tuomet – Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir atsakingos institucijos sprendimą arba pareiškėjo laisvos formos raštą, kad projektui netaikomas reikalavimas dėl poveikio aplinkai vertinimo (kai poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma);

52.6. finansavimo šaltinius (pareiškėjo įnašą ir netinkamų išlaidų padengimą) pagrindžiančius dokumentus, pavyzdžiui, pažymą, kurioje nurodytas banko (kitų kredito įstaigų, juridinių asmenų) sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, paskolos sutartis ir kt.;

52.7. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“;

52.8. informaciją dėl įmonių tarpusavio santykių, nurodytų *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, ši informacija reikalinga vienos įmonės, kaip nurodyta minėtame reglamente, apimčiai nustatyti, užpildant Vienos įmonės deklaraciją pagal Ministerijos parengtą ir adresais <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/vienos-imonos-deklaracijos-pagal-komisijos-reglamentas-nr-1407-2013> ir http://www.ukmin.lt/web/lt/es_parama/2014_2020/kvietimai paskelbtą rekomenduojamą formą;

52.9. užpildytą Aprašo 5 priedą;

52.10. dokumentus, pagrindžiančius projekto biudžeto pagrįstumą (komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas);

52.11. pareiškėjo metinės finansinės atskaitomybės dokumentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos įstatymų ir privataus juridinio asmens steigimo dokumentų nustatyta tvarka (patvirtintos 2012m., 2013 m., 2014 m. ir tarpinės 2015 m. finansinės atskaitomybės);

52.12. dokumentus, pagrindžiančius, kad pareiškėjas turi teisinį pagrindą užsiimti ta veikla (atlikti funkcijas), kuriai pradėti ir (arba) vykdyti, ir (arba) plėtoti skirtas projektas (taikoma tik jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra nustatytas reikalavimas turėti tokį teisinį pagrindą).

53. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas.

54. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių II skyriaus penktajame skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą interneto svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt/lt/kvietimai-teikti-paraiskas>.

55. Paraiškos vertinimą sudaro projekto tinkamumo finansuoti vertinimas ir projekto naudos ir kokybės vertinimas. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimas atliekamas Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus, projekto naudos ir kokybės vertinimas – Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir šešioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede nustatytus reikalavimus.

56. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus per terminą, nustatytą Projektų taisyklių 118 punkte.

57. Paraiška atmetama neprašius pareiškėjo pateikti papildomų duomenų ar dokumentų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos, jei pareiškėjas nepateikia Aprašo 52.2–52.5 papunkčiuose nurodytų dokumentų.

58. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paraiškų pateikimo paskutinės dienos.

59. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat, kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą Projektų taisyklių 127 punkte nustatyta tvarka įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus raštu, vadovaudamasi Projektų taisyklių 13 punktu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės, informuoja per iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), taip pat Ministeriją ir vadovaujančiąją instituciją raštu, vadovaudamasi Projektų taisyklių 9 punktu (jeigu įdiegtos funkcinės galimybės – per 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemį SFMIS2014), nurodyma termino pratęsimo priežastis.

60. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame, penkioliktajame ir šešioliktajame skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas raštu ir elektroniniu paštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

61. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių VII skyriaus keturiasdešimt trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka.

62. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina Ministerija Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės sudarymo ir veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės reglamente.

63. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių III skyriaus septynioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

64. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą ir apie tai informavus įgyvendinančiąją instituciją, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos elektroniniu paštu pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

65. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys. Projektų sutartys gali būti keičiamos ir nutraukiamos Projektų taisyklių IV skyriaus devynioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

66. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių IV skyriaus aštuonioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 4 priede, projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą, nurodytą Projekto taisyklių 166 punkte. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą. Jeigu pareiškėjas atsisako pasirašyti projekto sutartį ar per nustatytą terminą jos nepasirašo, įgyvendinančioji institucija informuoja Ministeriją ir pareiškėją Projektų taisyklių 168 punkte nustatyta tvarka.

67. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

67.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

67.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroninio pasirašymo priemonėmis su kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikatais, atsižvelgiant į tai, kokią šių dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

68. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus. Projektui taip pat taikomi reikalavimai, nustatyti Apraše.

69. Projektų įgyvendinimo stebėsenai vykdyti sudaromas Priemonės projektų priežiūros komitetas, kurio sudėtis ir darbo tvarka tvirtinami ūkio ministro įsakymu.

70. Baigus investuoti, investicijos pagalbą gaunančioje vietovėje išlaikomos ne trumpiau kaip trejus metus. Tai nedraudžia pakeisti per šį laikotarpį pasenusios arba sugedusios įrangos ar įrenginių, jeigu atitinkamoje vietovėje ekonominė veikla išlaikoma atitinkamą minimalų laikotarpį.

71. Projekto vykdytojas turi apdrausti ilgalaikį materialųjį turtą, kuriam įsigyti ar sukurti vykdant projektą naudotas finansavimas, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiu (nuo to momento, kai atsiranda draustinas turtas) ir ne mažiau kaip trejus metus nuo projekto įgyvendinimo pabaigos teisės aktų nustatyta tvarka.

72. Jei pareiškėjas kartu su paraiška pateikė pažymą, kurioje nurodytas banko (kitų kredito įstaigų, juridinių asmenų) sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, jis ne vėliau kaip iki projekto sutarties pasirašymo turi būti sudaręs sutartį gauti paskolą, jei pareiškėjo įnašas arba įnašo dalis yra paskola. Jei pareiškėjas per nustatytą terminą neįvykdo šių reikalavimų, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios ir projektas nefinansuojamas.

73. Jei pareiškėjas kartu su paraiška pateikė nekilnojamojo turto valdymo ketinimo protokolą su turto valdymo sutarties projektu, jis ne vėliau kaip iki projekto sutarties pasirašymo dienos privalo pateikti įgyvendinančiajai institucijai šio turto valdymo sutarties kopiją. Nepateikus nekilnojamojo turto valdymo sutarties kopijos, projekto sutartis su pareiškėju gali būti nepasirašoma ir projektas nefinansuojamas.

74. Trejus metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimt septintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

75. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų taisyklių VII skyriaus trisdešimt septintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

76. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių IV skyriaus dvidešimt septintajame skirsnyje.

77. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų taisyklių VII skyriaus keturiasdešimt antrajame skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

78. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių III skyriaus vienuoliktajame skirsnyje.

79. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
